

Holger K. Nielsens tale ved Socialistisk Folkepartis landsmøde

Taler

Holger K. Nielsen
Partiformand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

12. maj 1995

Sted

Gladsaxe

- 1 Mange mennesker blev overraskede, da så mange bakkede op bag RiBus chaufførernes på aktionsdagen d. 20. april. For ikke sandt: det er jo længe siden, vi har haft store faglige aktioner. Jo, det er længe siden. Men så meget desto vigtigere er det jo, at hele forløbet omkring RiBus konflikten viser, at dele af
- 5 fagbevægelsen fortsat har tænder. At folk på gulvet ikke vil finde sig at blive trampet på af arrogante direktører og borgerlige politikere. At der er en grænse for en privatiseringsdille, der trækkes ned over hovedet på de ansatte og som forringer løn og arbejdsvilkår.
- 10 Socialdemokraterne har haft svært ved at finde deres egne ben i RiBus konflikten. På den ene side har Hardy Hansen støttet de aktionerende chauffører. På den anden side har den socialdemokratiske ledelse haft uendeligt svært ved at formulere noget, der ligner en støtte.
- 15 Vores holdning er klar: vi har støttet RiBus chaufførerne og vi vil støtte chaufførerne i deres kamp. Lad det blive en klar melding fra dette landsmøde.

- RiBus konflikten er på den ene side en lokal konflikt men den har også en række landspolitiske konsekvenser. Den borgerlige presse er optaget af, det nu bliver
- 20 vanskeligere at gennemføre privatiseringer. Ja, forhåbentlig. Mange mennesker er begyndt at sige til sig selv, om denne privatiseringsideologi virkelig kan være rigtig. Kan det være rigtigt, at politikerne skal presse privatiseringer ned over hovedet på de ansatte? Kan det være rigtigt, at de ansatte skal gå ned i løn for at tilfredsstille den borgerlige privatiseringsoffensiv? Mange er begyndt at sige til
 - 25 sig selv, at det er muligt at gøre noget. At passivitet og afmagt kan erstattes af en aktiv indsats for at påvirke udviklingen.

Den massive opbakning bag RiBus chaufførerne er også en protest imod en

30 samfundsudvikling, som berører de ansatte indflydelsen over deres
arbejdssituation. Det er en protest imod politikere, som mangler fornemmelse
for almindelige menneskers livsvilkår. Det er en protest imod en udvikling, hvor
vi er passive tilskuere i stedet for at være aktive medvirkende.

35 For os er det gammel lærdom, at forandringer starter nedefra. Når almindelige
mennesker siger til hinanden, "at vi vil noget andet" ja, så kan der opstå de
forandringer, som skaber dette andet.

Derfor er RiBus konflikten så vigtig. Og derfor er det også vigtigt, at
40 sygeplejerskerne er begyndt at røre på sig.

Sygeplejerskernes og laboranternes strejke er et spørgsmål om elendige
lønninger, men den har også forbindelse med håbløse arbejdsforhold i
sundhedssektoren og omsorgsområdet i øvrigt. Nedskæringer og dårlige
45 normeringer betyder, at de ansatte må løbe hurtigere for at klare de nødvendige
opgaver. Problemerne i sundhedssektoren afspejler nogle prioriteringer i
samfundet. Der er ansat flere mennesker til at passe på vores penge end at passe
på vore børn. Man får en langt højere løn, hvis man passer på penge i en bank
end hvis man passer børn eller ældre i omsorgssektoren.

50 I debatten om velfærdssamfundet høres dagligt grædekoneriet om, at vi ikke har
råd til en solidarisk offentlig sektor. Men når det gælder bankerne har det vist
sig, at staten til enhver tid har været villige til at yde selv ulovlige skattefradrag,
hvis en bank stillede krav om det i forbindelse med overtagelse af en anden
55 bank.

Vore prioriteringer går på, at det er vigtigt med en solidarisk offentlig sektor, og
det er vigtigt at de ansatte i pleje og omsorgssektoren har ordentlige
arbejdsvilkår. Derfor er sygeplejerskernes strejke berettiget, og derfor vil vi
60 advare imod, at Folketinget griber ind i konflikten. Og det kan siges med
sikkerhed, at SF vil stemme nej til et evt. lovindgreb i konflikten.

Forandringer starter nedefra. Det er derfor opmuntrende, at forbrugerne har
skabt et pres for økologiske fødevarer, som er kommet helt bag på den top i
65 landbruget, som mente at have hals og håndsret over forbrugernes præferencer.
Der er simpelthen sket et skred i forbrugernes ønsker, som har skabt et langt
stærkere pres på landbruget end politikerne nogensinde har kunnet præstere.

70 Det er derfor godt, at vi har opprioriteret forbrugerpolitikken og fødevarepolitikken i vores græsrodsarbejde.

Debatten om EU vil spille en stor rolle på dette landsmøde. Oplægget om vore krav til regeringskonferencen vil blive fremlagt i morgen, men lad mig alligevel i dag gøre et par bemærkninger.

75

Vi ved alle, at der hos os selv og i forhold til vore vælgere har været en uenighed om håndteringen af EU politikken efter folkeafstemningen d. 2. juni. Det bør være fortid nu. Lad mig gøre opmærksom på, at der i det udvalg, som har udarbejdet det nye oplæg, har siddet både markante ja sigere og nej sigere. Lad 80 mig gøre opmærksom på, at oplægget fik næsten enstemmig opbakning i Hovedbestyrelsen. Jeg er ikke i tvivl om, at vi efter landsmødet vil stå med en enighed omkring Europa politikken.

Hvad er så de vigtige elementer i denne politik?

85

Det er for det første, at den rå kapitalisme i det indre marked skal bekæmpes både nationalt og på EU niveau. I dag har storkapitalen alt for stor magt. Det er totalt uacceptabelt, at det danske drikkevand skal forringes, fordi den europæiske agrokemiske industri stille krav om at sælge sprøjtemidler i 90 Danmark, som vi ellers har forbudt. For os er drikkevandet vigtigere end den agro kemiske industri. Det er derfor afgørende, at der kommer en reel miljøgaranti, som vi kan forbyde disse sprøjtemidler alene ud fra hensynet til miljøet. Og der skal også i EU sikres et forbud.

95 Der er således tale om en politisk kamp på to planer. For det første et plan, hvor vi nationalt skal kunne gå videre end de andre lande. Og for det andet en europæiske kamp, hvor miljøstandarde hæves i hele EU området.

100 Den store skurk er den vildtvoksende kapitalisme i det indre marked. Det skal vi som socialister bekæmpe.

For det andet skal vi formulere en ny sikkerhedspolitik. Efter murens fald er der en mulighed for at skabe et helt og samarbejdende Europa. Denne mulighed er ved at blive sat over styr, fordi man i Vesten har travlt med etablere en ny 105 blokdannelse vendt imod Rusland.

Det største sikkerhedsproblem i disse år ligger i den russiske udvikling, hvor der i tomrummet efter kommunismens sammenbrud kan opstå en fascistisk udvikling. Man skal være forsigtig med historiske sammenligninger, men der er faktisk paralleller til Tysklands situation efter 1. verdenskrig. Den sociale udvikling er katastrofal først og fremmest på grund af den markedsøkonomi, der lovprises i Vesten. Man har et frustreret militær og en historisk tradition for at isolere sig fra Vesten.

I den situation må vi gøre alt for, at Rusland ikke isoleres og forarmes yderligere. I modsat fald opnår vi en fortsættelse af den kolde krig med den eneste forskel at grænsen er flyttet mod øst. Derfor er det så vigtigt at nyformulere sikkerhedspolitikken, så der satses på økonomisk og ikke militær sikkerhedspolitik.

Og derfor skal Danmark fortsat holde sig udenfor Vestunionen. For et par dage siden udkom SNU rapporten om Vestunionen. Man anbefaler klart, at vi skal være medlem. Hovedargumenterne er, at Vestunionen bliver det fremtidige forum for europæisk sikkerhedspolitik og at den ikke er så slem som man hævder.

Rapporten har ikke fået os til at ryste på hånden. Når rapporten siger, at vi skal med i WEU, fordi andre lande er med, er det jo et indholdsløst argument. Har man dog slet ikke lært noget af 2. juni 1992. Også her hævdede et flertal i Folketinget, at vi måtte sige ja, fordi de andre sagde ja. Det påvirkede ikke et flertal i befolkningen, som modigt stemte nej. Og der er fortsat tale om, at der med Vestunionen lægges op til en ny blokdannelse vendt imod Rusland.

Den danske undtagelse i forhold til Vestunionen og en fælles forsvarspolitik er en konsekvens af dette nej. Op til folkeafstemningen d. 18. maj gjorde vi det klart for vælgerne, at der var tale om en ny og langsigtet dansk Europa politik. Vi gjorde det klart, at det nationale kompromis for os ikke var en taktisk fidus, som skulle ændres hurtigst muligt. Vi må derfor advare regeringen og Poul Nyrup imod at skride på forbeholdet over Vestunionen.

Vi ved, at regeringen vil udarbejde et dansk forhandlingsudspil til efteråret. Vi ved at regeringen gerne vil have SF med i et sådant udspil. Lad det været sagt helt klart: SF går ikke med, hvis der røres ved de danske undtagelser. SF går ikke med, hvis regeringen forsøger at skøjte udenom de danske undtagelser. For os er det en forudsætning, at det utvedydigt forklares for de øvrige EU lande, at Danmark

ikke ønsker at deltage i ØMU'ens 3. fase, at vi ikke vil deltage i Vestunionen og en fælles forsvarspolitik, at vi ikke ønsker et overnationalt statsborgerskab, at vi ikke ønsker et overnationalt retligt samarbejde. Hvis der opstår tvivl om den
150 danske holdning på disse områder, bliver det uden støtte fra SF. Så vil vi anbefale et nej ved en kommende folkeafstemning.

Undtagelserne er vigtige for at skabe det Europa i flere rum, der er vor målsætning. Et Europa, hvor samarbejdes bredes ud i stedet for at indsnævres.
155 Et samarbejde for der tages hensyn til nationale forskelligheder. Et samarbejde hvor et land kan have højere miljøstandarder. Et samarbejde hvor der er mulighed for at formulere alternative sikkerhedspolitikker.

I denne politik er vi mere europæiske end de politikere, der udelukkende satser
160 på unionsudviklingen. Vi ønsker et helt europæisk samarbejde. For os er det vigtigt, at samarbejdet mellem røde og grønne kræfter i hele Europa styrkes. Derfor kan vi være stolte over, at vi i vort arbejde i Europa Parlamentet hele tiden har haft en politisk dimension. Vi skiftede fra den grønne gruppe til den europæiske venstrefløjsgruppe ved årsskiftet. Dette skyldtes ikke utilfredshed
165 med arbejdet i den grønne gruppe, men efter Sveriges og Finlands indtræden var det for os af stor betydning at få skabt et nordisk venstrefløjssamarbejde i EU. Vi dannede derfor sammen med Vänsterpartiet og Vänsterforbundet gruppen "det nordiske grønne venstre" som er en fraktion indenfor den europæiske venstrefløjsgruppe.

170 Det nordiske venstrefløjssamarbejde er vigtigt, men det får større vægt, hvis det også udvikles indenfor en bredere europæiske sammenhæng. Derfor prioriterer vi samarbejdet i det europæiske New Left Forum højt. Derfor prioriterer vi samarbejdet med de europæiske grønne partier højt. Perspektivet er at skabe et
175 stærkt europæiske rød grønt samarbejde.

Vi prioriterer den internationale solidaritet højt. Der er brug for støtte til bevægelser, der bekæmper undertrykkelse hvorsomhelst den finder sted i verden. Og undertrykkelsen findes fortsat mange steder. Palæstinenserne lever
180 fortsat under håbløse vilkår og har fortsat krav på et egentligt hjemland. Derfor støtter vi PLO's kamp. Det middelalderlige iranske præstestyre kan fortsat kan fortsat lægge sin klamme hånd på den iranske befolkning. Derfor støtter vi den iranske modstandsbevægelse. Vi støtter Polisarios kamp i Vestsahara. Husseins afskyelige regime kan fortsat udøve sin terror i Irak. Og kurderne må fortsat leve

med undertrykkelse i både Iran, Irak og Tyrkiet.

190 Den tyrkiske undertrykkelse og landets militære aktion imod kurderne er intet mindre end en skandale. Tyrkiet er et NATO medlem og forsøger at få tættere kontakt med EU. Men den tyrkiske aggression har ikke fået konsekvenser i forhold til NATO medlemskabet. Og det er usikkert, om det lykkes at sabotere den økonomiske aftale, EU har indgået med Tyrkiet. Vi skal lægge pres på den danske regering. Vi skal lægge pres på EU. Vi skal støtte kurderne og deres kamp.

195 Siden sidste landsmøde har vi haft to valg. Ved valget til Europa Parlamentet beholdt vi mandatet, og vi har kunnet fastholde en europæisk profil i vor politik. Ved folketingsvalget tabte vi to mandater, hvad der var en skuffelse for os alle. Valget var ingen katastrofe, men vi havde regnet med at gå frem.

200 Som bekendt fortsatte Poul Nyrup sit regeringssamarbejde med borgerlige partier. I modsætning til før valget sidder han nu med en mindretalsregering, hvad der kræver samarbejde med folketingets øvrige partier. Regeringen står her med et valg: skal den gå til højre eller til venstre?

205 Regeringen har valgt ret klart: den er gået til højre. I efterårets forhandlinger om finansloven og den økonomiske politik var der på intet tidspunkt optræk til reelle forhandlinger med SF. Regeringen satsede fra starten på et forlig med Venstre og de konservative. Resultatet blev derefter med forringelser for de
210 arbejdsløse og børnefamilierne. Regeringen valgte bl.a. at likvidere den skraldmandsmodel, som om noget var udtryk for en visionær bekæmpelse af arbejdsløsheden.

215 SF protesterede. Vi stemte imod finansloven og vi vil fortsætte kampen for skraldmandsmodellen.

Regeringen er de brudte løfters regering. Før valget lovede Socialdemokratiet at man ville forbedre forholdene for børnefamilierne og forsvare de arbejdsløse. Resultatet blev stik modsat. Vi mangler endnu en børnepasningsgaranti.
220 Ventelisterne er fortsat tårnhøje. Orlovsordningerne blev forringet. Forholdene for de arbejdsløse er blevet forringet.

Også i forhandlingerne om grønne afgifter satsede regeringen på et forlig med

225 højrefløjen. Efter pres fra industrien og CD blev regeringens egne oplæg
forringet og vi endte med en række forslag om grønne afgifter, som bevar mig
vel er et skridt i den rigtige retning, men som alligevel er blevet langt dårligere
end de første oplæg. I de forhandlinger undrede det os unægteligt, at
Enhedslisten gik ind og spillede industriens og CD's spil ved at kræve en
230 svækkelse af de grønne afgifter på industrien. Resultatet er blevet, at vi nu ikke
når den reduktion af CO2 udslippet på 20% inden år 2005 som er
målsætningen. Og det skal pointeres, at reduktionen på 20% slet ikke er
tilstrækkelig i forhold til det reelle behov for en reduktion af CO2 udslippet.

235 På trods af afsvækkelsen meldte Venstre og de konservative alligevel fra, og
derfor gennemføres de grønne afgifter med venstrefløjen. Men uden at vi på
nogen måde er begejstrede.

På nogle mindre områder er der lavet aftaler med venstrefløjen, men det
240 afsvækker ikke det generelle billede, at vi har en regering med en
socialdemokratisk statsminister, som strategisk satser på et centrums højre
samarbejde.

I den situation er vi nødt til at nyvurdere SF's politiske placering.

245 Vi har de seneste år brugt mange kræfter på at få os placeret i et fast
parlamentarisk flertal evt. i en regering med først Socialdemokratiet alene og
siden 1988 også sammen med Det radikale Venstre. Denne strategi har været
rigtig. Det er vigtigt, at vi på enhver mulig måde forsøger at trække samfundet til
250 venstre og i hele Schlüter epoken var det nødvendigt at formulere et troværdigt
politisk alternativ til det borgerlige Danmark.

Men det er ikke sikkert, at strategien er rigtig med de erfaringer, vi har i dag.
Hvad vi har oplevet de seneste år er en markant højredrejning i
255 Socialdemokratiet. Den begyndte, da Socialdemokratiet skiftede formand og er
fortsat efter at partiet har fået regeringsmagten.

Hos den socialdemokratiske ledelse er orden "demokratisk socialisme" et ord,
man i bedste fald bruger ved meget festlige lejligheder. I stedet satser man på at
260 fastholde regeringstaburetterne ligegyldigt, hvilken pris man end kommer til at
betale. Aktuelt har man bøjet sig for CD i en række sager senest i farcen omkring
lukkeloven. Det seneste bizarre eksempel er en aftale om lette forholdene for de

allerigeste ved at lempe på arveafgiften.

265

Men der er også tale om en konservativ økonomisk politik, hvor hensynet til finansmarkedet spiller en større rolle end hensynet til de dårligt stillede. Heri lå utvivlsom baggrunden for, at regeringen omkring finansloven satsede på højrefløjen. I regeringssproget ville det være "et dårligt signal" hvis man gik sammen med venstrefløjen.

270

Omkring efterårets forhandlinger blev der fra finans Kredse stillet krav om stramninger overfor de arbejdsløse. Hvad gjorde regeringen? Den parerede ordre og udstedte en bekendtgørelse, som indeholder nogle helt usaglige og uacceptable stramninger i rådighedsbestemmelserne.

275

Denne linie er SF simpelthen lodret uenig i. Vi vil ikke falde på maven for børsspekulanterne på de finansielle markeder. Vi vil ikke medvirke til stramninger overfor de arbejdsløse. Vi vil fastholde, at det er absurd at tale om flaskehalse, når vi fortsat har omkring 300.000 arbejdsløse. Vi vil fastholde, at problemet ligger i manglen på jobs. Vi vil fastholde, at det er arbejdsløsheden og ikke de arbejdsløse, der skal bekæmpes.

280

I en stor avis skrev man for nylig, at vi er sat "på reservebænken". Og man måtte forstå, at det skulle være ret forfærdeligt.

285

Men er det nu det? Hvis alternativet til reservebænken er et hold, hvor man konstant spiller defensivt på egen banehalvdel, hvor man tackler hinanden i stedet for at tackle modstanderne, hvor anføreren rammer ved siden af bolden, hvor man ikke kender forskel på modstandernes og ens eget mål og derfor laver det ene selvmål efter hinanden. Ja, så foretrækker vi helt ærligt reservebænken. Men vi er til enhver tid parate til at gå ind og forbedre spillet. Men det forudsætter, at vi får markant indflydelse på spillet og derfor også nogle store udskiftninger på holdet.

295

Intet tyder på store udskiftninger, og vi må derfor have rollen som alternativ.

Heri ligger der i en vis forstand et opgør med den gamle SF opfattelse, at vores historiske rolle er at påvirke Socialdemokratiet. Med den nuværende socialdemokratiske højredrejningsstrategi er det ret umuligt. Håbet er naturligvis altid lysegrønt, men lad os ikke have illusioner om, at vi kan påvirke

300

Mogens Lykketoft.

305 Hvad vi kan er at formulere vort eget politiske projekt mere klart og uafhængig af gamle historiske bånd. Og uden at skele til de taktiske spilfægterier på Christiansborg.

Vi er mere enige med Poul Nyrup end med Uffe Ellemann, men vi giver ikke
310 regeringen særbehandling, fordi den er ledet af en socialdemokrat. Er vi enig i et forslag, stemmer vi for. Er vi uenig stemmer vi imod.

Vi kritiserer pamperi overalt i samfundet. Når spekulanter og inkompetente ledere kører virksomheder i sæk, vil gå ind i en kritik og kræve økonomisk
315 demokrati. Men vi kritiserer også de pampertendenser, som er i fagbevægelsen, boligbevægelsen og den øvrige arbejderbevægelse. Vi lader ops ikke påvirke af, at vi derved kommer til at kritisere socialdemokrater.

Vi holder fast i en grundlæggende solidaritet i samfundet. Når også ledende
320 socialdemokrater begynder at sætte spørgsmålstejn ved nogle grundlæggende principper i velfærdssamfundet, jamen så går vi imod det. Og det ligegyldigt, om vi herved kommer i en hård opposition til socialdemokrater.

Vi står for en udvikling, hvor den enkelte skal have indflydelse på sit liv. Hvor vi
325 alle skal være kuske for vor egen tilværelse. Hvor der er mulighed for selvstyrende fællesskaber. Når den socialdemokratiske betontænkning resulterer i en bureaukratisk offentlig sektor og et system med klientgørelse, vil vi kritisere det. Og det uafhængig af, at der er tale om en kritik af Socialdemokratiet.

330 Vi står for en konsekvent grøn politik. Når der satses på traditionel økonomisk vækst, på motorveje og en Øresundsbro, jamen så går vi imod det. Og det uafhængig af, at det er et opgør med en socialdemokratisk vækstpolitik.

I forhold til den socialdemokratiske højredrejning skal vi formulere en moderne
335 venstreorientering, der er andet og mere end Socialdemokratiet plus 100%. Og som bygger på en tredobbelt ansvarlighed. En økologisk ansvarlighed. En social ansvarlighed. Og en demokratisk ansvarlighed. En sådan ansvarlighed forudsætter en ny radikalitet i den politiske udvikling.

340 For et par dage siden havde Jørgen Steen Nielsen en glimrende artikel i

Information, hvor han beskriver en rapport om det såkaldte "miljømæssige råderum". Det miljømæssige råderum defineres som "den samlede mængde energi, ikke fornyelige ressourcer, landbrugsjord, tømmer og ferskvand vi kan
345 bruge uden at hindre fremtidige generationer i at få adgang til de samme mængder" Det fremhæves samtidig, at "alle mennesker på jorden har samme ret (ikke pligt) til at bruge af jordens ressourcer". På baggrund af en række computermodeller har man så beregnet, hvad dette miljømæssige råderum får af konsekvenser for vort eneriforbrug. Resultatet er chokerende: for at leve
350 indenfor det miljømæssige råderum må industrilandene nedskære deres energi og ressourceforbrug med omkring 80 90%.

FN's klimapanel har beregnet, at der i år 2050 vil være plads til et CO2 udslip på 1,7 tons pr. verdensborger. Den gennemsnitlige europæer bruger i udslipper i
355 dag 7,3 tons CO2 og må nedskære med 77%. Den gennemsnitlige dansker udslipper ca. 10 tons og må nedskære med 83%.

For at sige det rent ud: det ser ud ad helvede til. Der eksisterer en djævelsk sammenhæng mellem den globale miljøsituation og de globale uligheder, som
360 nødvendiggør en radikalt anderledes måde at leve, forbruge og producere på. Vi er nødt til at etablere en ny økonomisk model, som er fundamentalt anderledes end den, vi lever efter nu og som regeringens økonomiske politik er bygget op på.

365 Det er vores historiske opgave at gøre en sådan ny økonomisk model til politisk virkelighed. Så vi kommer i balance med naturen. Så de sociale skel formindskes og så vi i højere grad kan blive kuske for vor egen tilværelse.

Denne radikale omlægning af produktion og forbrug forudsætter et opgør med
370 den kapitalistiske vækstfilosofi og markedsökonomien. Hensynet til økologien. Hensynet til den sociale udvikling. Hensynet til demokratiet skal veje tungere end hensynet til virksomhedernes overskud. Solidariteten og ansvarligheden skal være de omdrejningspunkter, samfundet skal udvikle sig efter.

375 Det er hvad socialisme i dag handler om.

Jeg er helt klar over, at hvad jeg siger her, ligger ud over, hvad der normalt tales om på Christiansborg. "Socialismen er jo død", er der mange der siger. "Hold dog op med det drømmeri", siger andre. "folk vil jo have deres store biler og

materielle levestandard", siger andre igen.

385 Vi har alle hørt det mange gange. Men er der tale om drømmeri? Både og. Hvis der ikke gøres noget, vil de barske realiteter komme til at slå os i nakken som en baseball kølle. Den økologiske og sociale omlægning vil på et tidspunkt blive en simpel nødvendighed.

390 Men der er da også tale om en drøm, vi har nu. En drøm om et liv, hvor vi er i balance med naturen. En drøm om en tilværelse, hvor vi har indflydelse på vort eget liv og hvor ægte livskvalitet er vigtigere end profitjageri. En drøm om et samfund, hvor friheden er for alle og ikke kun for de få.

I den forstand er vi da drømmere. Men sådanne drømme er en forudsætning for de forandringer af virkeligheden, som vi samtidig slås for.

395 I denne kamp vil man altid se SF.

Kilde

400 Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialistisk Folkeparti

405

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/holger-k-nielsens-tale-ved-socialistisk-folkepartis-ef-landsmode-1995>

410

415